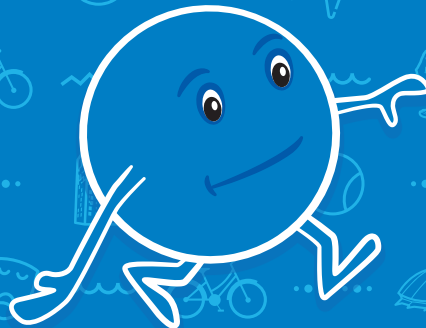
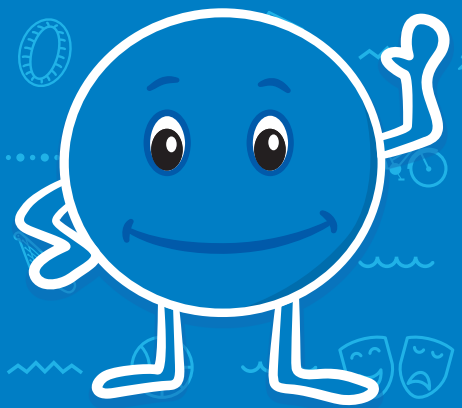

Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2021-2025

J E N S U U

Mikä?

Hyvinvointikertomuksessa kuvataan joensuulaisten hyvinvoinnin tilaa. Hyvinvointitiedon pohjalta määritellään kaupungin strategisia tavoitteita ja sovitaan niiden toimenpanosta.

Miksi?

Kaupunkikonsernin eri toimijoiden ja sidosryhmien yhteistyössä toteuttamalla hyvinvointityöllä pyritään ehkäisemään ja vähentämään kaupunkilaisten hyvinvointiin liittyviä haasteita.

Joensuulaisten hyvinvointia tarkastellaan useasta näkökulmasta ja eri väestöryhmissä

Osallisuus

Turvallisuus

Fyysinen terveys ja toimintakyky

Psyykinen hyvinvointi

Sosiaaliset suhteet

Hyvinvointia tukeva elinympäristö palveluineen

Vink!

Joensuun sähköinen hyvinvointikertomus

Meillä asuu asukasmäärään suhteutettuna

eniten
koululaisia ja opiskelijoita Suomessa:

n. **25%** väestöstä

15 vuotta täyttäneistä

46% on keskiasteen tutkinto

32% on korkea-asteen tutkinto

22%

kaupunkilaisista on

65 vuotta täyttäneitä

Vuonna 2019

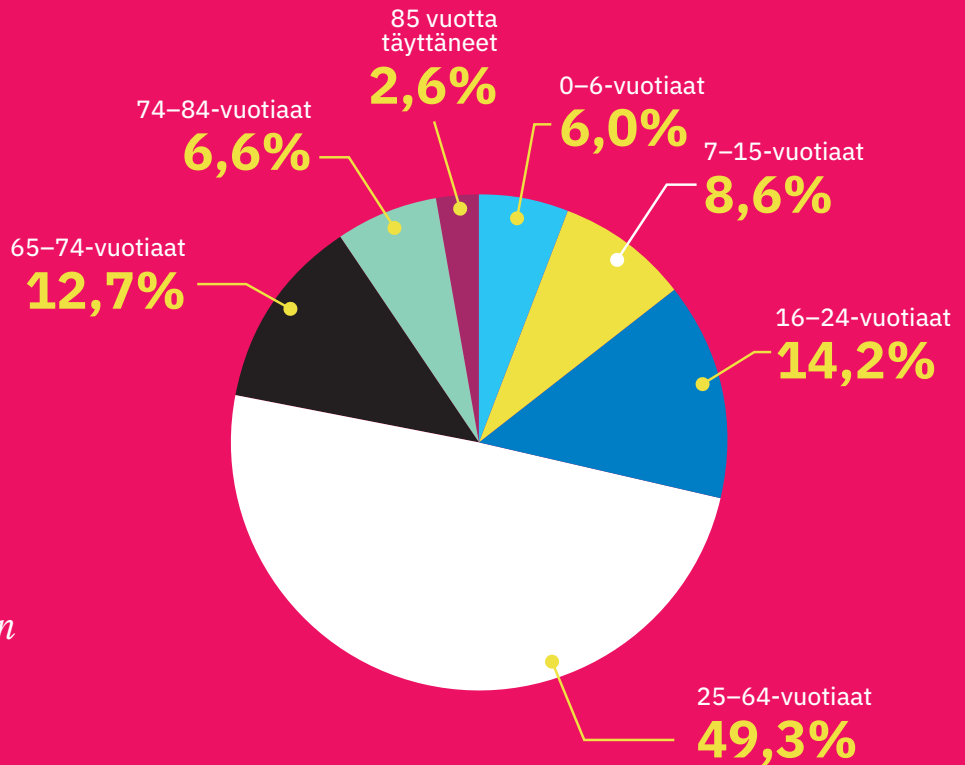
2 030

kaupunkilaista oli

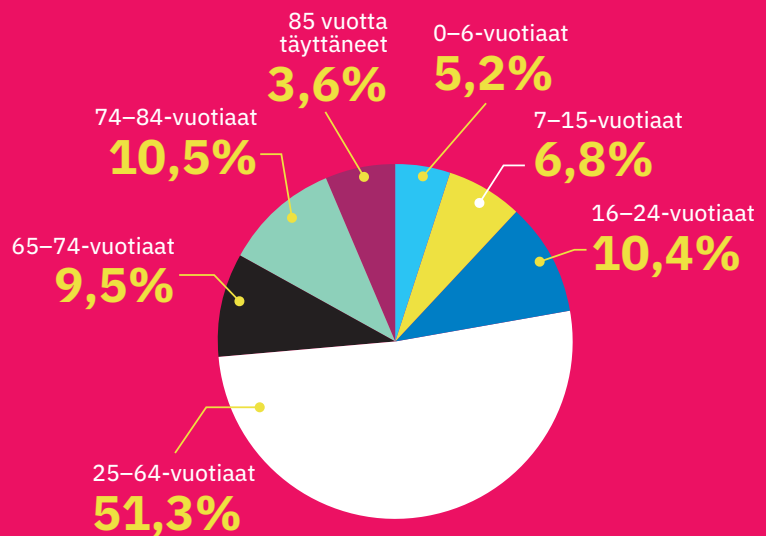
85 vuotta täyttäneitä

Vuonna **2040** heitä ennustetaan olevan **4 955**

Väestöjakauma 2019

Väestöennuste 2040

Kaikista perheistä on lapsiperheitä

34,8%

Joista yhden vanhemman perheitä

25,9%

Ulkomaan kansalaisia

2 302 →

Lisäksi vuosittain noin

1 000

ulkomaista opiskelijaa

Tavoite: maahan-
muuttajataustaisten
kuntalaisten määrä
kasvaa vähintään

150

henkilöllä vuosittain

Vink!

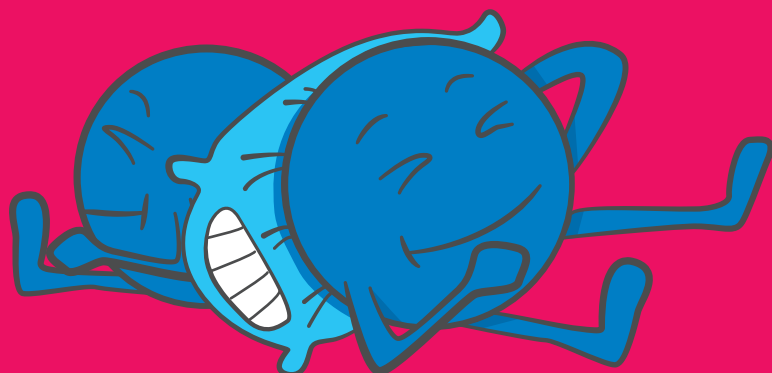
Joensuun
kaupungin
kotouttamis-
ohjelma

96%

joensuulaisista
suosittelisi

Joensuuta ystäville
ja tuttaville
asuinkunnaksi

Tietoa kaupunginosittain

Patvinsuon
kansallispuisto

Koitere

Uimaharju

Höytiäinen

Louhioja

Eno

*Katso
kaupunkialueen
tilastot
seuraavalta
sivulta!*

Eno-Uimaharju-Louhioja

Väestö 2019	5 476
Äidinkieli ei kotimainen 2018 (%)	1,3
30-54-vuotiaat ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa 2018 (%)	16,7
Työttömien osuus työvoimasta 2018 (%)	16,9

Imantsi

Ylämylly

Leri

Pyhäselkä

Reijola

Niittylahti

Suhmura

Heinävaara

Kiihtelysvaara

Tuupovaara

Hammasmahti

Hammasmahti-Reijola-Niittylahti-Suhmura

Väestö 2019	6 992
Äidinkieli ei kotimainen 2018 (%)	1,5
30-54-vuotiaat ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa 2018 (%)	8,3
Työttömien osuus työvoimasta 2018 (%)	10,6

Tuupovaara-Kiihtelysvaara-Heinävaara

Väestö 2019	4 236
Äidinkieli ei kotimainen 2018 (%)	2,9
30-54-vuotiaat ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa 2018 (%)	12,9
Työttömien osuus työvoimasta 2018 (%)	18,2

Tohmajärvi

Värtsilä

Raatekangas

Marjala–Noljakka

Väestö 2019	8 477
Äidinkieli ei kotimainen 2018 (%)	9,5
30–54-vuotiaat ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa 2018 (%)	10
Työttömien osuus työvoimasta 2018 (%)	16,3

Rantakylä–Utra

Väestö 2019	13 995
Äidinkieli ei kotimainen 2018 (%)	8,6
30–54-vuotiaat ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa 2018 (%)	10,9
Työttömien osuus työvoimasta 2018 (%)	17,7

Kanervalta

Keskusta–Kanervalta

Väestö 2019	16 658
Äidinkieli ei kotimainen 2018 (%)	3,7
30–54-vuotiaat ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa 2018 (%)	5,8
Työttömien osuus työvoimasta 2018 (%)	11,3

Siihtala

Karsikko–Multimäki–Iiksenvaara

Väestö 2019	4 943
Äidinkieli ei kotimainen 2018 (%)	2,0
30–54-vuotiaat ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa 2018 (%)	7,8
Työttömien osuus työvoimasta 2018 (%)	13,0

Linnunlahti

Hukanhauta–Karhunmäki

Väestö 2019	5 926
Äidinkieli ei kotimainen 2018 (%)	3,1
30–54-vuotiaat ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa 2018 (%)	4,6
Työttömien osuus työvoimasta 2018 (%)	9,3

Penttilä–Niinivaara

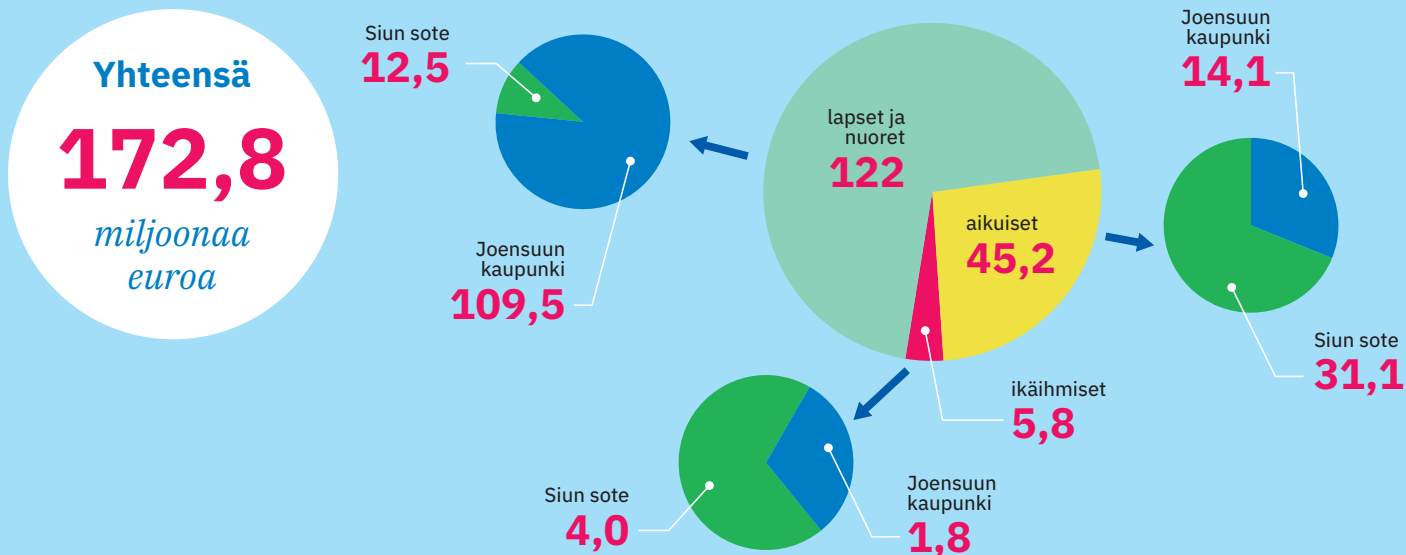
Väestö 2019	8 526
Äidinkieli ei kotimainen 2018 (%)	4,4
30–54-vuotiaat ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa 2018 (%)	6
Työttömien osuus työvoimasta 2018 (%)	11,9

Niinivaara

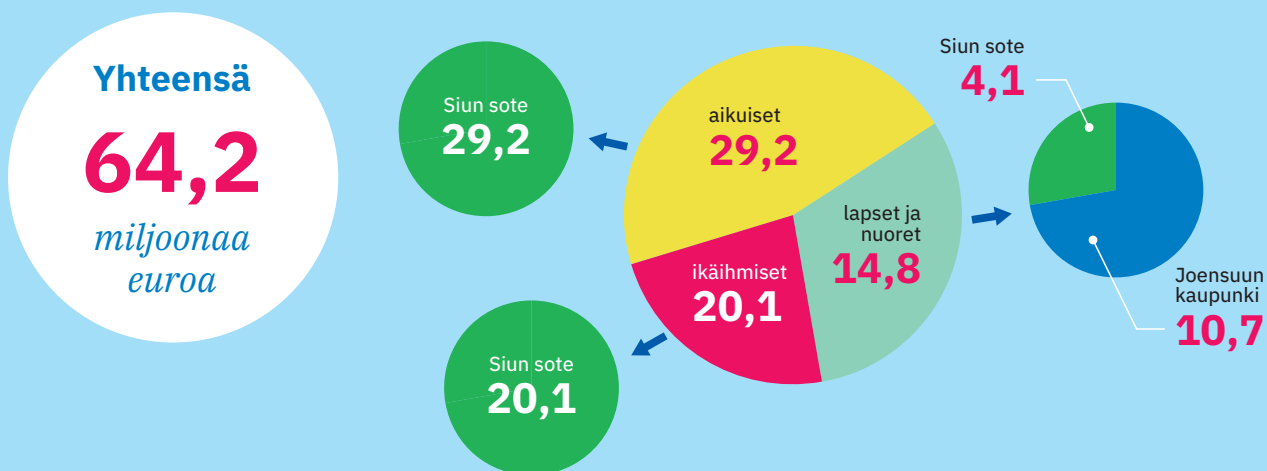
Penttilä

Hyvinvointi- ja terveystalveluiden tuottaminen Joensuussa 2019

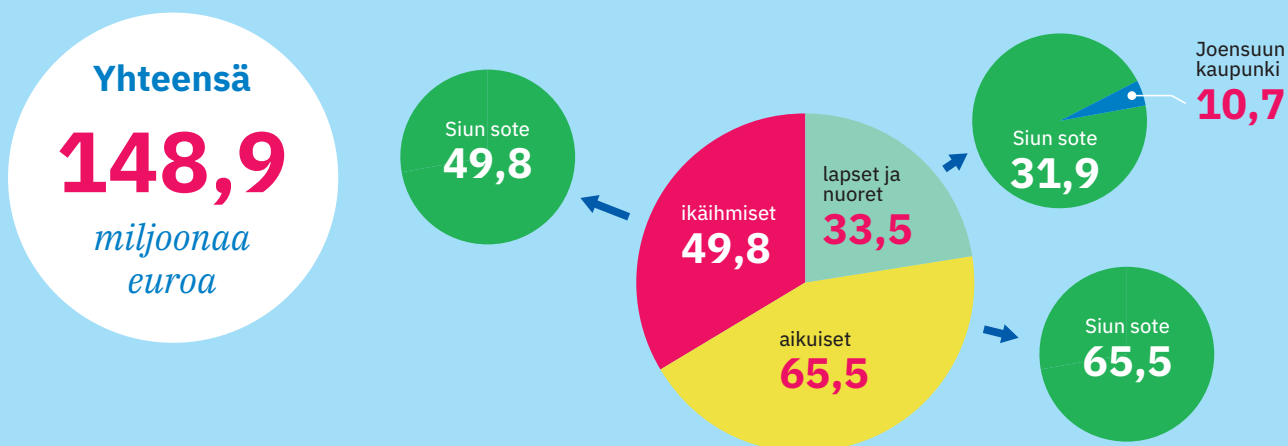
Ennaltaehkävset ja yleiset palvelut (milj. €)

Erityispaalvelut (milj. €)

Raskaan tuen palvelut (milj. €)

Hyvinvointia tukeva elinympäristö palveluineen

1–5-vuotiaista

74,5% →

osallistuu
varhaiskasvatukseen

Tavoite vuoteen
2025 mennessä:

vähintään

77%

Vink!

Joensuun kaupungin
lasten ja nuorten
hyvinvointi-
suunnitelma

0–17-vuotiaista

2,2% →

sijoitettu kodin
ulkopuolelle

(279 lasta)

Tavoite vuoteen
2025 mennessä:

enintään

2,0%

Joensuu on mukana Unicefin

**Lapsiystävällinen
kunta -mallissa**

Tavoite vuonna 2023:

**Lapsiystävällinen
kunta -tunnustus
saatu.**

Viidesluokkalaisista

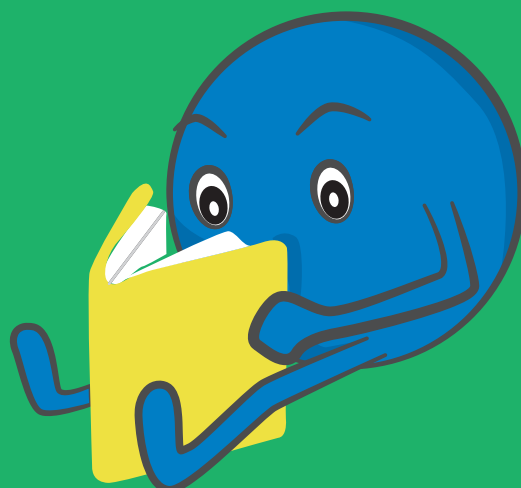
79% →

luetun
ymmärtämisessä
ikäistensä tasolla
tai ikäisiään
parempia

Tavoite vuoteen
2025 mennessä:

vähintään

83%

Monipuoliset koulutusmahdollisuudet

Suomen
laajin
opettajankoulutus-
yksikkö

Joensuu on
yksi maailman
merkittävimpiä

**metsä-
osaamisen**
keskittymiä

Kansainvälisen
huipputason

fotoniikan
ammattilaisia ja
tutkimusympäristö

20

ammattikorkea-
koulututkintoon
johtavaa koulutusta,

joista 15 ammattikorkeakoulututkintoon
ja 5 ylempään amk-tutkintoon johtavaa

Suomen suurimpia
ammattillisen
koulutuksen
järjestäjiä

Yli

130

perus-, ammatti-
ja erikoisammatti-
tutkintoa

Kansainvälinen
ylioppilastutkinto

eli **IB-linja**

Joensuun seudun

**kansalais-
opisto**

järjestää vuosittain

2 000

kurssia

Vuonna 2019:

25 569

opiskelijaa

46 730

opetustuntia

Vuonna 2019

890 930

kirjasto-
käyntiä

(11,6)
käyntiä/asukas

Lainoja yhteensä vuonna 2019:

1 576 845

(20,6)
lainaa/asukas

Asiakastyytyväisyys
juomaveden
laatuun

4,71

asteikolla 1–5

Tavoite:
tyytyväisyys
säilyy vähintään
ennallaan

65 vuotta täyttäneistä
joensuulaisista

65%

asuu enintään
500 metrin päässä
päivittäistavarakaupasta

94%

joensuulaisista on sitä mieltä, että Joensuussa on hyvät tai melko hyvät mahdollisuudet harrastaa liikuntaa.

Joensuussa

32%

arjen matkoista tehdään
pyöräillen

Pyöräilyn osuus kulkutapana yli

3

kertaa Suomen keskiarvo

14%

arjen matkoista tehdään jalan

Jalankulun ja pyöräilyn yhteismäärä Pielisjoen ylittävien siltojen mittauspisteissä vuonna 2018

2,5 milj.

Tavoite vuoteen 2024 mennessä:

vähintään

2,7 milj.

Joukkoliikenteen matkamäärä JOJO-alueella vuonna 2018

2,3 milj.

Tavoite vuoteen 2024 mennessä:

vähintään

2,8 milj.

matkaa

*Vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolain
mukaisten kuljetuspalveluiden asiakaspalaute*

Saamani kuljetuspalvelu
on tukenut selviytymistäni arjessa

4,19

Voin osallistua kuljetuspalvelun suunnitteluun ja arviointiin

2,89

Asteikko: 1 = täysin eri mieltä, 5 = täysin samaa mieltä

137

myönnettyä EU:n
vammais korttia

Tilanne 5.10.2020

*Tavoite vuoteen
2025 mennessä:*

vähintään

200 myönnettyä
korttia

8 EU:n vammais-
korttikohdetta

*Tavoite vuoteen
2025 mennessä:*

vähintään

16 kohdetta

Vink!

*Joensuun kestävän
liikkumisen ja JOJO-
joukkoliikenteen
kehittämisohjelma
2025*

Sosiaaliset suhteet

75 vuotta täyttäneistä

59%

asuu yksin

13

ikäihmisille sopivaa avointa kohtaamispaikkaa, joissa henkilökuntaa aina läsnä.

Tavoite vuoteen 2025 mennessä:

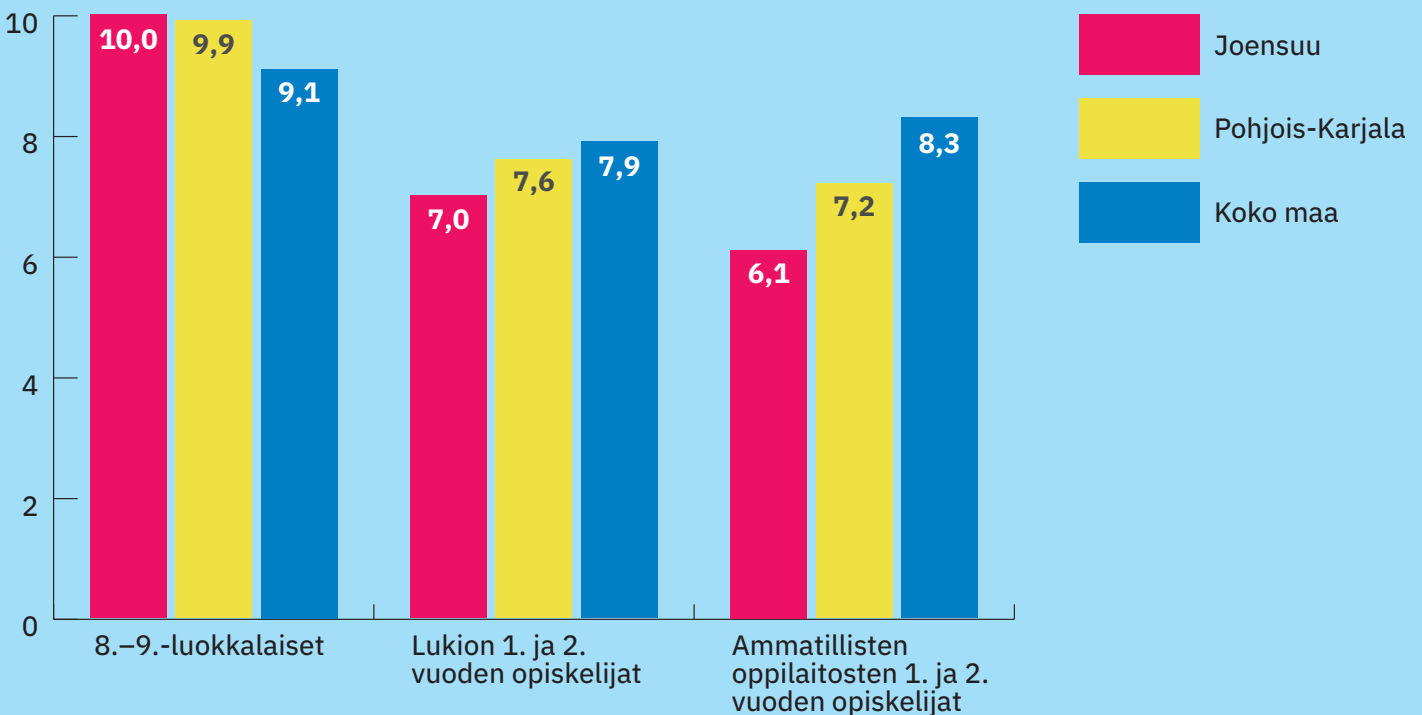
Kohtaamispaikkojen määrä säilyy vähintään ennallaan tai kasvaa. Kohtaamispaikoista tehty ja toteutettu tiedotus-suunnitelma.

8.-9.-luokkalaisista

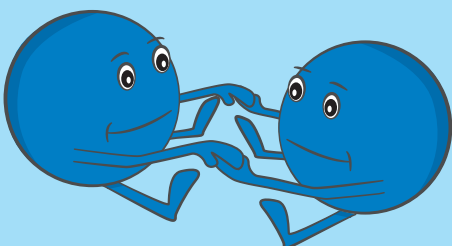
28,5%

yrittänyt viettää vähemmän aikaa internetissä siinä onnistumatta

Ei yhtään läheistä ystävää (%)

Joensuulaisten järjestöjen toiminta vähentää yksinäisyyttä monin tavoin:

Kokoa ja saa ihmiset liikkeelle

Ryhmä johon kuulua

Tarjoaa tukea ja apua

Matala kynnys osallistua

Psyykkinen hyvinvointi

4. ja 5. luokan oppilaista

6,5%

kiusataan koulussa
vähintään kerran viikossa

Tavoite vuoteen 2025 mennessä:

Kiusattujen osuus enintään

4,5%

4. ja 5. luokan oppilaista

78,2%

pitää koulunkäynnistä
melko paljon tai hyvin paljon

307

alle 16-vuotiasta
saa vammaistukea
mielenterveys- ja
käyttäytymishäiriöihin

(2,7%)
ikäryhmästä

*Tyttöjen
ahdistuneisuus
on poikia
yleisempää*

8.- ja 9.-luokkalaisista tytöistä

22,8%

kokee kohtalaista tai
vaikeaa ahdistuneisuutta

25-64-vuotiaista

1323 (3,5%)
ikäryhmästä

henkilöä saa mielenterveys- ja käyttäytymis-
häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä

**Järjestöt hyvinvoinnin ja
terveyden edistämistyössä**

*"Kerhossa ihmiset vaihtavat kuulumisia,
virkistyvät. Tapahtumissa tutustutaan uusiin
ihmisiin, tavataan tuttuja läheltä ja kaukaa,
saadaan oppia eri elämän alueilta"*

Osallisuus

Vaikuttaminen, oman näköinen elämä,
kolmannen sektorin toiminta

1 579 järjestöä

82%

*joensuulaisista järjestöistä
tavoittaa toiminnallaan
vuosittain vähintään*

51%

*joensuulaisista järjestöistä
tavoittaa toiminnallaan
vuosittain vähintään*

100
ihmistä

500
ihmistä

33%

*järjestöistä on
toiminnassaan mukana*

20%

*järjestöistä on
toiminnassaan mukana*

11–20
vapaaehtoista

21–50
vapaaehtoista

61%

*järjestöistä on
saanut kaupungilta
järjestöavustusta
toimintaansa*

41%

*järjestöistä tekee kau-
pungin kanssa kohta-
laisesti tai paljon
yhteistyötä
tapahtumien
suhteen*

Järjestöjen yleisimmät toimintamuodot

Järjestöt toivovat vuoropuhelun lisäämistä kuntien ja järjestöjen välillä sekä selkeitä rakenteita kunta-järjestöyhteistyölle

Tavoite vuoteen 2025 mennessä:

Vuodessa vähintään 2 järjestötapaamista, joihin osallistuu vähintään 60 järjestöä

Kaupunki-järjestö-asiakirja

52,9%

äänestysaktiivisuus
kuntavaaleissa

Kaupungin järjestämiä maksuttomia kulttuuritapahtumia

2 300

vuodessa

Turvallisuus

Työttömiä

13,4% →

työvoimasta vuonna 2019
(päivitetty 9.9.2020)

Tavoite:
työttömyysasteen
lasku vähintään
valtakunnalliselle
tasolle vuoden 2023
loppuun mennessä

2,5%

asukkaista saa
toimeentulotukea
pitkäaikaisesti

Lapsiperheiden
pienituloisuusaste

16,1%

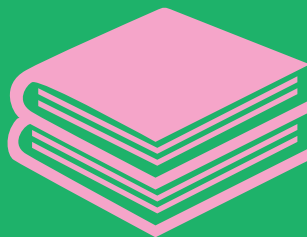
(koko maa 12,2 %)

2,5%

toimeentulotukea pitkä-
aikaisesti saaneista koti-
talouksista on

yksinhuoltaja-
kotitalouksia

(koko maa 3,7 %)

17–24-vuotiaista

4,8%

ilman opiskelupaikkaa
tai perusasteen jälkeistä
koulutusta

(koko maa 7,9 %)

Kunnan vuoden 2019 aikana
asuttamat asunnottomat

Yksineläjiä

85 kpl

joista pitkäaikais-
asunnottomia

4 kpl

Perheitä

22 kpl

aikuisia

33 kpl

lapsia

41 kpl

Toiseksi

turvallisin
kaupunki

(poliisin katu-
turvallisuusindeksi)

Henkirikokset
ja niiden yritykset

6,51

kpl/100 000 asukasta

Asiakastyytyväisyys
katuvalais-
tukseen

4,08

asteikolla 1–5

Vuonna 2019

53

henkilövahinkoihin
johtanutta
teliikenneonnettomuutta

65 vuotta täyttäneillä

122

lonkkamurtumaa
vuonna 2019

(0,7% ikäluokasta,
koko maa 0,6 %)

Vink!

Joensuun
kaupungin
turvallisuus-
suunnitelma

Järjestöjen rooli arjen turvallisuudessa

tiedon
jakaminen

yhteisöllisyys
ja sosiaalinen
tuki

paikka
johon
ottaa
yhteyttä

osallisuuden
lisääntyminen

Fyysinen terveys ja toimintakyky

Sataprosenttista alkoholia myydään

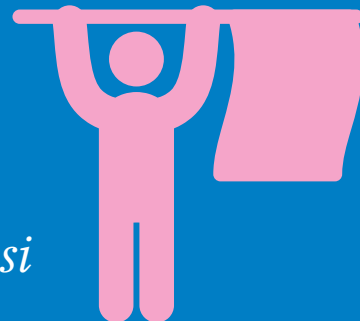
9,3 l

/täysi-ikäinen
(koko maa 8,5 l)

Täysi-ikäisistä

86%

tuntee itsensä terveeksi tai melko terveeksi

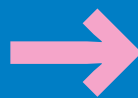
2–6-vuotiaista
ylipainoisia

tytöt

13%

pojat

23%

Tavoite vuoteen
2025 mennessä:

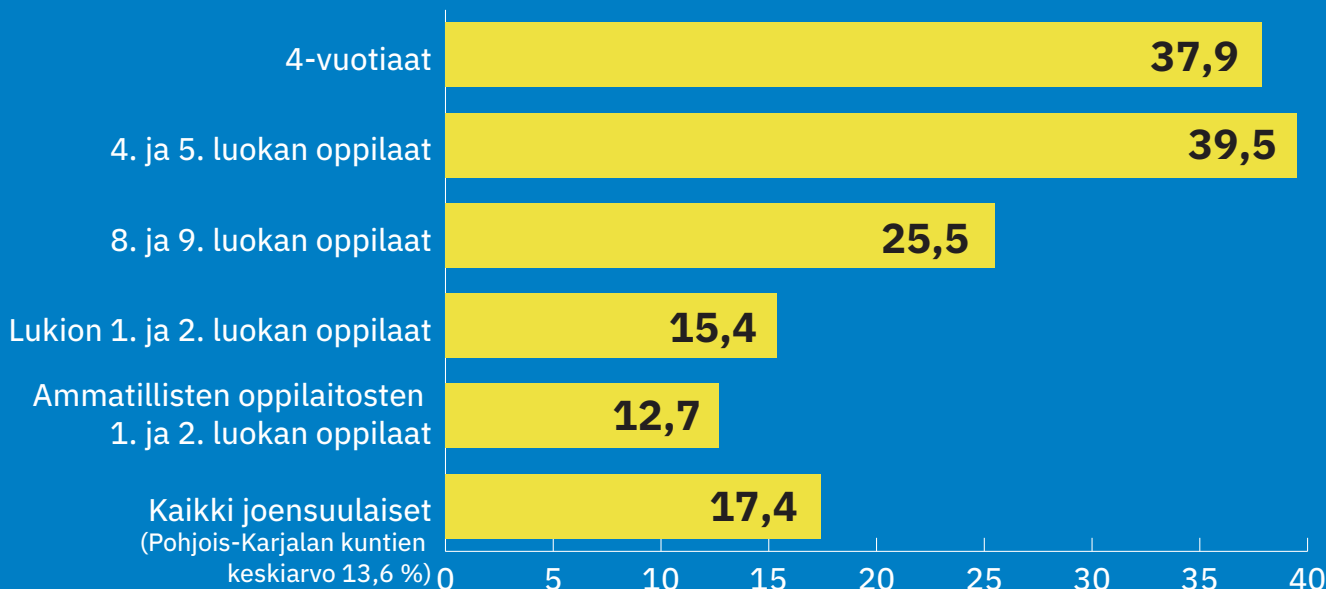
tytöt enintään

12%

pojat enintään

22%

Liikuntasuosituksen mukaisesti liikkuu (%)

Harrastetuimmat liikuntamuodot:

kävely
pyöräily
lenkkeily
kuntosali

8.–9. luokan
oppilaista

38% →

harjaa hampaita
harvemmin kuin
kahdesti päivässä

Tavoite: suurimmalla osalla
tarkastetuista ikäluokista on
puhtaat hampaat ja terveet
ikenet (eli CPI=0).

Päivittäinen nuuskaus

8. ja 9. luokan pojista

6,3%

1. ja 2. vuoden amma-
tillisen oppilaitoksen
miesopiskelijoista

21,9%

Tavoite vuoteen
2025 mennessä:

enintään

15%

4. ja 5. luokan oppilaista

2,1%

vanhemman liiallinen
alkoholin käyttö on
aiheuttanut haittaa

8. ja 9. luokan oppilaista

2,6%

käyttää alkoholia viikottain

Yhteenvedo tavoitteista

Maahanmuuttajataustaisten kuntalaisten määrä kasvaa **vähintään 150 henkilöllä vuosittain.**

Vuoteen 2025 mennessä **vähintään 77 %** 1–5-vuotiaista osallistuu varhaiskasvatukseen.

Vuoteen 2025 mennessä **enintään 2 %** 0–17-vuotiaista on sijoitettu kodin ulkopuolelle.

Vuoteen 2025 mennessä **vähintään 83%** viidesluokkalaisista on luetun ymmärtämisessä ikäistensä tasolla tai ikäisiään parempia.

Vuonna 2023 kaupunki on saanut **Unicefin Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen.**

Tyytyväisyys **juomaveden laatuun** säilyy vähintään ennallaan.

Vuoteen 2024 mennessä jalankulun ja pyöräilyn yhteismäärä
Pielisjoen ylittävien siltojen mittauspisteissä on yhteensä **vähintään 2,7 miljoonaa.**

Vuoteen 2024 mennessä joukkoliikenteen matkamäärä JOJO-alueella vuosittain **vähintään 2,8 miljoonaa matkaa.**

Vuonna 2025 mennessä vähintään kerran viikossa kiusattujen 4. ja 5. luokan oppilaiden osuus on **enintään 4,5 prosenttia.**

Työttömyysaste laskee vuoden 2023 loppuun mennessä **vähintään valtakunnalliselle tasolle.**

Vuoteen 2025 mennessä 2–6-vuotiaista ylipainoisia on enintään **12 % tytöistä ja 22 % pojista.**

Suurimmalla osalla hammastarkastetuista ikäluokista on **puhtaat hampaat ja terveet ikenet (eli CPI=0).**

Vuoteen 2025 mennessä **vähintään 200 myönnettyä EU:n vammaiskorttia ja vähintään 16 vammaiskorttikohdetta.**

Vuoteen 2025 mennessä **ikäihmisten kohtaamispaikkojen määrä säilyy vähintään ennallaan tai kasvaa. Kohtaamispaikoista tehty tiedotussuunnitelma, joka toteutunut.**

Vuoteen 2025 mennessä **pidetään vähintään 2 järjestötapaamista/vuosi, joihin osallistuu vähintään 60 järjestöä. Tehty kaupunki-järjestö-asiakirja.**

Vuoteen 2025 mennessä **1. ja 2. vuoden ammatillisen oppilaitoksen päivittäin nuuskaa käyttävien miesopiskelijoiden osuus on enintään 15 prosenttia.**

Lähteet

Elinympäristön tietopalvelu Liiteri. Ymparisto.fi. Ympäristöhallinnon yhteinen verkkopalvelu.

https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Elinympariston_tietopalvelu_Liiteri

EU:n vammaiskortti. Kela. <https://www.kela.fi/vammaiskortti>

FinLapset-rekisteriseuranta 2018. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.

<http://terveytemme.fi/finlapset/>

Helsingin sanomat 17.1.2020. Lappeenranta oli vuosien ajan suurimmista kunnista turvallisim, mutta nyt neljä kaupunkia meni vertailussa ohi – HS:n laskuri näyttää, kuinka turvallista kotikuntasi kaduilla on. <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000006376024.html>

Kuntalaiskyselyn tulokset 2017. Joensuun kaupunki.

<https://www.joensuu.fi/web/guest/joensuun-konsernin-strategiat>

Joensuu taskussa 2020. Joensuun kaupunki. <https://www.joensuu.fi/documents/144181/2260403/Joensuu+taskukoossa+2020.pdf/6d5df9a9-af41-ce79-bc2b-22ec-f804b27b?version=1.0>

Kouluterveyskyselyn tulokset 2019. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.

<https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/kouluterveyskysely/kouluterveyskyselyn-tulokset>

Yhdenvertaisuus.fi. Oikeusministeriö. <https://yhdenvertaisuus.fi/syrjinnastavapaa.fi>

Pohjois-Karjalan järjestökysely 2019. Järjestöt hyvinvoinnin ja terveyden edistäjinä. Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry.

Pohjois-Karjalan liikuntakysely 2017. Pohjois-Karjalan Liikunta ry.

Punainen Risti. Materiaaleja, vinkkejä ja linkkejä.

<https://www.eirasismille.fi/sisalto/materiaaleja-vinkkej%C3%A4-ja-linkkej%C3%A4>

Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.

<https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/index>

Tilastotietokanta Kelasto. Kela. <https://www.kela.fi/kelasto>

Valtion erityisavustus esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosille 2020-2021. Opetus- ja kulttuuriministeriö.

<https://minedu.fi/documents/1410845/4123068/Indikaattoritiedot+2020.pdf/e3b37538-b323-e4cc-8fe8-3bd5b2c175fd/Indikaattoritiedot+2020.pdf>

Vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetuspalvelun asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset. Kevät 2020. Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry.

Yhdyskuntatekniset palvelut 2020. Kyselytutkimuksen tulokset Joensuu. FCG.

Yle uutinen 17.6.202. Henkirikokset ja niiden yritykset Suomessa 2000-2019.

<https://yle.fi/uutiset/3-11383347>